

מפורנוגרפיה תצא תורה

פיה דה לה פרה הוא במאי הולנדי, יליד סורונג, בחור עם מזג עליו ומלא שמחת חיים. מזה עשר שנים הוא פעיל בשדה הקולנוע בארץ השפלה, כשהוא מתאמץ במשך רוב הזמן לעשות סרטים בתקציבים אפסיים, תוך פשרות אין סוף, העיקר לעשות סרטים. את הסרט הארוך הראשון שלי עשיתי עם 2500 דולר בלבד, וכל מי שהיה איתי בצוות, היה שותף באחוזים בהפקה, הוא מספר ב' הנאה רבה.

אמנם השנים הרעות הביאו לו די הרבה הכרה בחוגים בינלאומיים. בהולנד נחשב לכה חשוב ומבטיח בין הצעירים, בפסטיבלים זכה לכמה פרסים, אבל כסף של ממש, לא הצליח לעשות, וכסף זה דבר חשוב, שביג'ינג הסתיר פים סאטירה שאפשר לבזבזו.

עד שיום בהיר אחד, החליטו הוא ושותפו, וים וילסטון, (הם משמשים לסירוגין כמפיקים ובמאים בסרטים שהם עושים), שהדרך הגיעה לכיס הקהל הוא הסרט המפורנוגרפי. תוך זמן קצר יצא לשוק מוצר בשם ברו מובי (כך מכנים באנגלית סרט-פורנוגרפי), סרט מלא מישגלים וסצינות גועזות ומעורטלות לחלוטין, שביג'ינג הסתיר פים סאטירה חברתית, שרק מעטים השגיתו בה.

לעומת זאת, רבים מאד באו לראות את מה שהיה מסביב לסאטירה. הסרט הכניס כבר כמה מיליוני דולרים, פים מרוצה מאד מן העניין, מה עוד שאינו סובל כלל מתיסכולים על ש"מכר את אומנותו". להיפך, מן הכסף שהרוויח, במקום להתחלק עם מי הכנסה סתם, החליט להעניק פרס לבמאי צעיר הולנדי לפי בחירתו. פרס שהוא בערך פי 10 יותר גדול מזה שמעניקה ממשלת הולנד כעידוד לתעשיית הסרטים שם.

אני בטוח שכאשר יראו איזה פרס אני מעניק, יצטרכו גם הם להגדיל את הפרס שלהם. הוא מצוין בסיפוק, אך מודיע שאף יהיה מוכן לממן סרטים של צעירים שייראו מוכשרים בעיניו, וכל זה בגלל הצלחת סרט פורנוגרפי. לזאת קוראים: ממתוק יצא עז.

תהליך

תל-אביב

*** המכונית שלי (פריו, צר')

(9) - מצחיקו על מסעה של מכונית מבית היוצר הפרואי שלה, לתערוכה באמסטרדם, מלא הברקות והצחקות מרומזות של ז'אק טאטי, בשיא כשרו.

** ארטיסטים בצבא (אלבני, צר')

(10) - סידרת הרפתקאותיהם של חמישיית שלומיאליים צרפתית בשם השארלו. אין בה הרבה מקוריות או יחידות, אבל זה מצחיק לעתים קרובות.

* יום כהיון של איבן דניסוי

ביי' (תכלת, אנגליה) - גירסה קולנועית עצובה ומדכאה לא שנות מן המקור הספרותי של סולוויצ'ין, על החיים בר מחנה לעבודת כפייה בסיביר. טום קורטני בתפקיד הראשי.

* מגעים (קריטריון, שוודיה) -

ברגמן, בשפה האנגלית, עומד על ההפרעות הנפשיות של בני העם היהודי, שאינם מוצאים את מנוחתם ושלוותם, ובסופו של דבר נשארים חידה בעיני האחרים.

חיפה

*** דקמרון (חן, איטליה) -

אזולוני, בעקבות בוקאצ'י, מלגלג על הי איוולת האנושית בסרט שהוא אמנם מקור טע, אבל מלא המצאות והברקות אנוניות. חבל להחמיץ.

ירושלים

*** ידע הבשרים (ירושלים, אר')

צות-הברית) - גירסתם הצינית של מייק ניקולס וג'קס ספיפר להתפתחות הגברות המינית של הגבר האמריקאי ב'25 הי שנים האחרונות. די שטחי, אבל מבריק.

* בתו של ריאן (סמדר, אנגליה)

- סיפור אהבה צנוע לובש מימדים מוגזי מנטליים בסרט רחב מימדים של דייוויד ליין, שיוזכר בעיקר בזכות סערה מדהימה על חופי אירלנד.

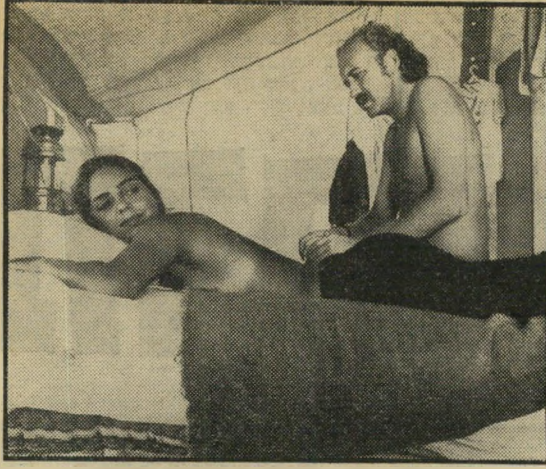
שיחות בלתי רשניות

תיק ירושלים (אורלי, תל-אביב, ישראל-אנגליה) - אם לשפוט לפי רוב הסרטים המורפקים בארץ, הרי ישראל היא גן-עדן הומוריסטי ממוקפק, החי ללא שמץ של בעייה או דאגה.

משום כך, צריך לקבל בברכה את "תיק ירושלים", ולו רק משום שהוא מודה, בפנים הראשונה, שישראל נמצאת במצב פוליטי מסובך ושהדרך היחידה לצאת ממצב זה, הוא הידברות ישירה בין יהודים וערבים. לשם כך נעזרים הישראלים בצעיר אמריקאי שהכיר את אחד ממניחי הנוער המתקדם הערבי, תוך כדי לימודיו באוניברסיטה מעבר לים.

לתוך הסיפור הזה, משתלב מתוך מניעים מסחריים מוצדקים בהחלט (סרט ממשין להיות, במידה רבה, עסק), סיפור-מתח המתבסס על מלחמת החורמה שבין הערבים לבין עצמם ומאמצו של זרוע הביטחון הישראלי להשתלט על המצב, ועוד יש כאן סיפור רומנטי, משולש, ובו מרצה לארכיאולוגיה, סטודנטית נאה ואותו צעיר אמריקאי המגשר בין יהודים וערבים.

מה שנוגע למתח בסרט, הוא דווקא בסדר גמור. העריכה דרמאטית מאוד, הצילומים של ראול קוטאר מלאי אווירה, המימשק של הצוות הבינלאומי מלוטש בהחלט (כשבראש וראשונה בולטת דמותו של דונאלד פלונס כראש שירותי הביטחון הישראליים), בקיצור, סרט מתח מקצועי לכל דבר. האהבה בסרט, כבר יותר שיגרנית ושטחית,

ויליאמסון והלפריין: בגוב העריות

ואילו מה שנוגע לפוליטיקה, נאמרות כאן לא מעט אמינות, ואם בכל זאת התוצאה הסופית נראית לעתים מבולבלת ומחססת במקצת, הרי זה לא מעט בגלל התערבות גורמים ממשלתיים, שסירבו להעניק לסרט גושפנקא יש-ראלי, ללא קיום תנאים מוקדמים מסויימים בתסריט. אולי אין זה עדיין "Z" ישראל, אבל זה צעד נכון לקראת קולנוע הרוצה גם לומר משהו, ולא רק לשמש מיפלט לכסילים ביום המסין ועל כך, ראוי לשבח.

קלינט נובייס את איסטווד

מיסטי (סינרמה, תל-אביב, ארצות-הברית) - מגיש תוכניות פומביות בתחנת שידור קטנה ב' חוף-המערבי של ארצות-הברית, מתוודע אל נערה מוזרה המבקשת ממנו, מדי לילה, לשרד את פיזמונו הקלאסי של ארול גארנר, "מיסטי". הפגישה הופכת להרפתקה בלתי מחייבת, ההרפתקה מתפתחת לפרשה סבוכה, כשהנערה מסרבת להרמות מה, "דיסקי-קוי" שהיא מעריצה, וסיפור האהבה הופך בהדרגה לסיפור אימים מסמרי-שיער, בו משי-תלטת הנערה המופרעת על קורבנה בתחבולות זוועה.

זה הסיפור שבחר קלינט איסטווד לסרט חראשון שביים, והתוצאה בהחלט ראויה לצפייה, בעיקר על-ידי בעלי העצבים החזקים. איסטווד, נעזר כנראה לא מעט בדון ("הארי המזוהם") סיגל, האיש שביים לאחרונה את מרבית סרטיו והנחשב ליורטואזו של הקולנוע האמריקאי. הבמאי איסטווד מצליח להוביל את הסרט מאווירה של בטלנות חסרת דאגה בתחילתו, אל שיאים של מריט-עצבים בסופו. כל הצוות הסכני שעמד לצידו, ובראשם הצלם ברוס סורטיס, הם אנשים העובדים עם סיגל, ואין צורך לשיר את שבחיהם, ואילו החשקנית שנבחרה לגלם את דמות הנערה המופרעת, ג'סיקה ואלתר, היא משכנעת עד כדי כך שגם הצופים יתחילו, לקראת סוף הסרט, לפחד מפניה. אמנם, אפשר עדיין להשגיח בעובדה שאיסטווד לא צבר די נסיון כדי לשתום את כל החורים שבעלילה, וטיי-

איסטווד וואלטר: ההערצה הרועצת

ליים ארוכים על חוף הים, או צילומי יער קליפורני, שוב רים לעיתים את רצף הסיפור, אס-כי הם בהחלט יפים. אבל אין בכך אסון גדול, ובהתחשב בעובדה שלאיסטווד עצמו יש מעריצים רבים, שיתמוגגו מחזותו הגברית ויוכלו אפילו להעריך את הבעת התימהון האמיתית שעולה על פניו לנוכח העובדה שבגר כמוהו הופך מתוקף למותקף. אפשר בהחלט להניח שהסרט ימצא חן בעיני רבים.

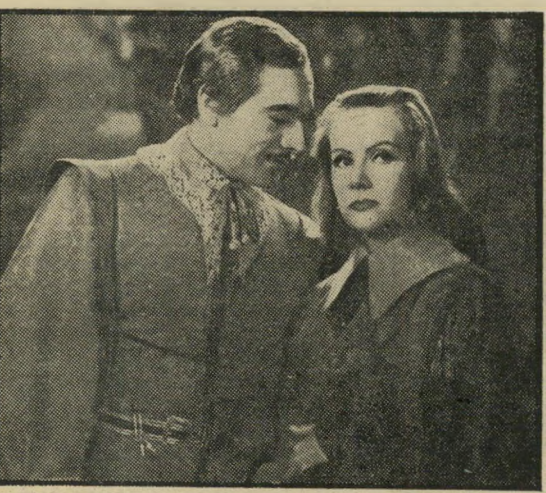

הקרחת הלוהט

המלכה קריסטינה (מקסים, תל-אביב, ארצות-הברית) - מכל תפקידיה של גרטה גארבו, היתה דמותה של מלכת שוודיה המפורסמת, אשר פעלה כגבר ורכבה כפרש, עד שהתאהבה באציל יפה תואר (ג'ון ג'יל-בורט), לתפקידה הגדול ביותר.

הילוכה הגברי כמעט טייע לא מעט לאשליה של הסצינה הראשונה, בה רואים רוכב זוהר בפראות אל ארמון המלוכה, יורד מסוסו, ועולה בצעדים גדולים על מדרגות האר-מון, מבלי שאיש יוכל להשגיח בתווי פניו המוסתרים מאחורי כובע רחב שוליים. רק כאשר מסיר הפרש את הכובע בתנועה רחבה, מסתבר שזו אינה אלא... גארבו האלוהית.

מובן שסיפורה של המלכה המוותרת בגלל אהבה על כס המלוכה, למרות היותו מבוסס על מעשה אמיתי, רחוק מלהיות שיחזור מדוייק של ההיסטוריה, ויש בו הרבה מן הפאנטס הרומנטי שאפף סוג זה של סרטים בשנות השלושים. אולם הבמאי רובן מאמוליאן ידע כל-כך טוב לבנות מעמדים שמביב לגארבו, לנצל את אצילותה הטבעית ורימזי הסערה שמתחת לקרחון, עד שאפילו היום קשה שלא להתרגש למראה מכאוביה של האשה האהובת שאפילו כתר אינו יכול להוות תחליף עבורה לבן-הנכר יפה-התואר שאהבה.

האלוהית: מלכות תמורת גבר

צלמה הקבוע כמעט של גארבו בסרטים, ויליאם דניאלס, נעזר בתאורה מתוכנתת היטב להבליט את כל יתרונותיה, ואין פלא שמרבית כותבי תולדותיה של גארבו רואים ב"מלכה קריסטינה" שנעשה לפני קרוב ל-40 שנה, את שיא הקריירה שלה, ואת תחילת דעיכתה.